

የግል ድርጅት ሠራተኞች ጡረታ አዋጅ

የማህበራዊ ዋስትናን ስርዓት በማስፋፋት ደረጃ በደረጃ ለዜጎች እንዲዳረስ ማድረግ ከአገሪቷ ማህበራዊ ፖሊሲ አንዱ አካል በመሆኑ፤

የግል ድርጅት ሠራተኞች ጡረታ ዐቅድን እና ፈንድን በማሻሻልና በማጠናከር ዘላቂነትና አስተማማኝነቱን ማረጋገጥ በማስፈለጉ፤

በአገሪቱ እየታየ ካለው ፈጣን ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ ዕድገት ጋር የተጣጣመና ዜጎችን ተጠቃሚ ለማድረግ የሚያስችል የአሠራር ስርአት መዘርጋትና አሠራሩን ማዘመን ስለሚገባ፤

የስርዓቱ መስፋፋትና ተጠናክሮ መቀጠል ለማህበራዊ ፍትሕ፣ ለኢንዱስትሪ ሰላም፣ ለድህነት ቅነሳና ለልማት ጉልህ አስተዋጽኦ ስለሚኖረው፤

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት አንቀጽ 55(1) መሠረት የሚከተለው ታውጧል፡፡

ክፍል አንድ

ጠቅላላ

1. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ “የግል ድርጅት ሠራተኞች ጡረታ አዋጅ ቁጥር -----/2014” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

2. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ የተለየ ትርጓሜ የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፡-

- 1/ “የግል ድርጅት ሠራተኛ” ማለት በግል ድርጅት ውስጥ ከአርባ አምስት ቀናት ላላነሠ ጊዜ ደመወዝ እየተከፈለው ለተወሰነ ወይም ላልተወሰነ ጊዜ ወይም የተወሰነ ስራ ለመስራት የተቀጠረ ሠራተኛ ሲሆን የስራ መሪን ይጨምራል፡፡
- 2/ “የግል ድርጅት” ማለት ለንግድ፣ ለኢንዱስትሪ፣ ለእርሻ፣ ለኮንስትራክሽን፣ ለማህበራዊ አገልግሎት ወይም ለሌላ ሕጋዊ ዓላማ የተቋቋመ ሠራተኛ ቀጥሮ ደመወዝ እየከፈለ የሚያሠራ የግል ተቋም ወይም ሰው ሲሆን የበጎ አድራጎት ድርጅቶችን እና ማህበራትን ይጨምራል፤

- 3/ “መንግሥት” ማለት በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የፌዴራል መንግሥትን እና የክልል መንግሥታትን ያጠቃልላል፤
- 4/ “ክልል” ማለት በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት አንቀጽ 47 (1) የተመለከተው ማንኛውም ክልል ሲሆን በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት የተቋቋሙትን እና የሚቋቋሙትን ሌሎች ክልሎች እንዲሁም የአዲስ አበባና የድሬደዋ ከተሞች አስተዳደሮችን ይጨምራል፤
- 5/ “የግል ድርጅት አገልግሎት” ማለት በግል ድርጅት ሠራተኞች የሚፈጸም አገልግሎት ነው፤
- 6/ “አበል” ማለት የአገልግሎት ጠረታ አበል፣ የጤና ጉድለት ጠረታ አበል፣ የጉዳት ጠረታ አበል ወይም የተተኪዎች ጠረታ አበል ሲሆን የዳረጎት አበልን ይጨምራል፤
- 7/ “ደመወዝ” ማለት ለሥራ ግብርና ለማንኛውም ሌላ ጉዳይ ተቀናሽ የሚሆነው ሂሳብ ሳይነሳለት አንድ የግል ድርጅት ሠራተኛ በመደበኛ የሥራ ሰዓት ለሚሰጠው አገልግሎት የሚከፈለው ሙሉ የወር ደመወዝ ነው፤
- 8/ “ባለሙያነት” ማለት በዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች መሠረት አበል የሚያገኝ ወይም አበል ለማግኘት የሚያስፈልጉትን ሁኔታዎች የሚያሟላ የግል ድርጅት ሠራተኛ ወይም ተተኪ ነው፤
- 9/ “ተተኪ” ማለት በዚህ አዋጅ አንቀጽ 39 ንዑስ አንቀጽ (3) የተዘረዘሩት ናቸው፤
- 10/ “የግል ድርጅት ሠራተኞች ጠረታ ዐቅድ” ማለት በዚህ አዋጅ ለሚሸፈኑ የግል ድርጅት ሠራተኞች የጠረታ አበል ክፍያና አገልግሎት ለመስጠት የተቋቋመ ስርዓት ነው፤
- 11/ “የጠረታ ፈንድ” ማለት በዚህ አዋጅ መሠረት ለሚሰበሰብ የጠረታ መዋጮና ለሚፈጸም የጠረታ አበል ክፍያ ተግባር የተቋቋመ የግል ድርጅት ሠራተኞች የጠረታ ፈንድ ነው፤
- 12/ “አስተዳደር” ማለት ይህን አዋጅ እንዲያስፈጽም በሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ የሚቋቋም የግል ድርጅት ሠራተኞች ማህበራዊ ዋስትና ፈንድ አስተዳደር ነው፤
- 13/ “ሰው” ማለት የተፈጥሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው፤
- 14/ በወንድ ፆታ የተገለጸው አገላለጽ የሴትንም ያካትታል።

3. የተፈጻሚነት ወሰን

- 1/ የኢትዮጵያ ተወላጅ የሆኑ የውጭ ዜጎችን የጠረታ ጥቅም የሚመለከተው የአዋጅ ቁጥር 270/2002 ድንጋጌ እና አገሪቷ ተዋዋይ ወገን የሆነችባቸው ዓለም አቀፍ ስምምነቶች እንደተጠበቁ ሆኖ ይህ አዋጅ በዜግነት ኢትዮጵያዊ በሆኑ የግል ድርጅት ሠራተኞች ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።
- 2/ ይህ አዋጅ ከመጽናቱ በፊት በፕሮቪደንት ፈንድ ወይም በሌላ ስያሜ በሚጠራ ዐቅድ ተጠቃሚ የነበሩ ሠራተኞች በአጠቃላይ በግል ድርጅት ሠራተኞች ጠረታ ዐቅድ የሚሸፈኑ ይሆናል። ዝርዝር አፈጻጸሙ አስተዳደሩ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

- 3/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ድንጋጌ ቢኖርም የሃይማኖት ድርጅት እና የፖለቲካ ድርጅት ሠራተኞች እና መደበኛ ባልሆነው የሥራ ዘርፍ የተሰማሩ ሰዎች በፈቃደኝነት ላይ ተመሥርቶ በዚህ አዋጅ መሠረት የጡረታ ሽፋን እንዲያገኙ ይደረጋል።
- 4/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ድንጋጌ ቢኖርም ይህ አዋጅ፡-
 - ሀ) በቤት ሠራተኞች፤
 - ለ) መንግሥታዊ የዓለም አቀፍ ድርጅቶችና የውጭ መንግሥታት ዲፕሎማቲክ ሚሲዮኖች ሠራተኞች፤
 - ሐ) በስማቸው ድርጅት ከፍተው የሚያሰሩ የስራ መሪዎች ወይም ሠራተኞች ወይም የግል ድርጅት ባለቤቶች፤
 ላይ ተፈጻሚ አይሆንም።

ክፍል ሁለት

ስለማህበራዊ ዋስትና ምዝገባና መለያ ቁጥር

4. ምዝገባ

- 1/ ማንኛውም የግል ድርጅት የተቋቋመበትን ህግ፣ የግል ድርጅት ሠራተኛው ለመጀመሪያ ጊዜ ሲቀጠር የሞላውን የግል፣ የአገልግሎትና የቤተሠብ ሁኔታ መግለጫ ቅጽ ፣ የተሠጠውን የቅጥር ደብዳቤ እና ሌሎች በፈንዱ የሚወሰኑ መረጃዎችን ለምዝገባ ለአስተዳደሩ ማቅረብ አለበት።
- 2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት አዲስ የተቋቋመ የግል ድርጅት ወይም አዲስ የተቀጠረ የግል ድርጅት ሠራተኛ የምዝገባ ማስረጃ የሚቀርበው ድርጅቱ በተቋቋመ ወይም ሠራተኛው በተቀጠረ በ60 ቀናት ውስጥ ነው።

5. የማህበራዊ ዋስትና መለያ ቁጥር

- 1/ ማንኛውም የግል ድርጅት ወይም የግል ድርጅት ሠራተኛ የምዝገባ ማስረጃ ተሟልቶ ሲቀርብ የማህበራዊ ዋስትና መለያ ቁጥር ይሰጠዋል። ሆኖም አግባብ ባለው የመንግስት አካል የተሠጠ የግብር ከፋይ መለያ ቁጥር ወይም ብሔራዊ መለያ ቁጥር ካለው እንደአግባቡ ይኸው ቁጥር የማህበራዊ ዋስትና መለያ ቁጥር ጭምር ሆኖ እንዲያገለግል ሊደረግ ይችላል።
- 2/ ማንኛውም የግል ድርጅት ሠራተኛ የማህበራዊ ዋስትና ሽፋን ባለው የግል ድርጅት ሲቀጠር የማህበራዊ ዋስትና የምዝገባ መለያ ቁጥሩን ለተቀጠረበት የግል ድርጅት የማሳወቅ ግዴታ አለበት።

6. የምዝገባ መረጃ ለውጥን ስለማሳወቅ

- 1/ ማንኛውም የግል ድርጅት የራሱንና የግል ድርጅት ሠራተኛውን የምዝገባ መረጃ የሚመለከት ለውጥ ሲያጋጥም ለውጡ ከተከሰተበት ቀን ጀምሮ በ60 ቀናት ውስጥ የተከሰተውን ለውጥ ከደጋፊ ማስረጃ ጋር አያይዞ ለአስተዳደሩ በማቅረብ ማሳወቅ አለበት።
- 2/ እያንዳንዱ የግል ድርጅት ሠራተኛ የተተኪ ሁኔታን የሚመለከት የመረጃ ለውጥ ሲያጋጥመው ከደጋፊ ማስረጃ ጋር ለሚሰራበት የግል ድርጅት በማቅረብ ማሳወቅ አለበት።
- 3/ አበል በመቀበል ላይ የሚገኝ ባለሙያ የተተኪ ሁኔታን የሚመለከት መረጃው ለውጥ ሲያጋጥመው ለውጡ ከተከሰተበት ቀን ጀምሮ በ60 ቀናት ውስጥ ከደጋፊ ማስረጃ ጋር ለአስተዳደሩ በማቅረብ ማሳወቅ አለበት።
- 4/ ማንኛውም የግል ድርጅት፣ የግል ድርጅት ሠራተኛ ወይም ባለሙያ የሚመለከት የምዝገባ መረጃ ለውጥ ማሳወቂያ ሲቀርብ የማህበራዊ ዋስትና የምዝገባ መለያ ቁጥሩ መጠቀስ አለበት።
- 5/ የማህበራዊ ዋስትና የምዝገባ መለያ ቁጥር የተሰጠው የግል ድርጅት ሲፈርስ፣ ሲከፋፈል ወይም ከሌላ ጋር ሲቀላቀል፡-
 - ሀ) ስለመፍረሱ፣ የፈረሰው ድርጅት ሥራ አስኪያጅ የነበረው ወይም አጣሪው፤
 - ለ) ስለመከፋፈሉ ወይም ስለመቀላቀሉ፣ ሠራተኞቹን የተረከበው የግል ድርጅት፤

ውሳኔ ከተሰጠበት ጊዜ ጀምሮ ባሉት 60 ቀናት ውስጥ ይህንኑ ለአስተዳደሩ በጽሑፍ ማሳወቅ አለበት።

7. ማስረጃን አለማቅረብ የሚያስከትለው ውጤት

- 1/ በዚህ ክፍል በተመለከተው መሠረት የሠራተኛ ማስረጃ አደራጅቶ የማይዘና በወቅቱ ለአስተዳደሩ የማያስተላልፍ የግል ድርጅት የሚመለከተው ኃላፊ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 60 መሠረት ይቀጣል።
- 2/ በዚህ ክፍል በተመለከተው መሠረት የለውጥ ማስረጃን በወቅቱ ለማያቀርብ የግል ድርጅት ሠራተኛ ወይም ባለሙያ ለተተኪው አበል የሚወሰነው ተተኪው አስቀድሞ በአስተዳደሩ ተደራጅቶ በተያዘው መረጃ ተመዝግቦ የሚታወቅ ሲሆን ነው።

ክፍል ሦስት

ስለጡረታ ዐቅድ፣ ፈንድና መዋጮዎች

8. ስለ ጡረታ ዐቅድ መቋቋም

የግል ድርጅት ሠራተኞች ጡረታ ዐቅድ በዚህ አዋጅ ተቋቋሟል።

9. ስለ ጡረታ ፈንድ መቋቋም

የግል ድርጅት ሠራተኞች ጡረታ ፈንድ በዚህ አዋጅ ተቋቋሟል።

10. የግል ድርጅት ሠራተኞች አገልግሎት ጡረታ ፈንድ መዋጮዎች

ለግል ድርጅት ሠራተኞች አገልግሎት ጡረታ ፈንድ በሠራተኛው ደመወዝ ላይ ተመስርቶ የሚደረገው መዋጮ እንደሚከተለው ይሆናል፡-

- 1/ በግል ድርጅቱ 11 በመቶ፤
- 2/ በግል ድርጅት ሠራተኛው 7 በመቶ።

11. ስለጡረታ መዋጮ ገቢ አሰባሠብ

የግል ድርጅት ሠራተኞች ጡረታ ፈንድ መዋጮ፣ ወለድና ቅጣት የሚሰበሰቡ በፌደራል ደረጃ በገቢዎች ሚኒስቴር፣ በክልሎች በገቢዎች ቢሮ ወይም ግብር እና ታክስ እንዲሰበሰብ በህግ ተቋቁሞ በሌላ ስያሜ በሚጠራ ተቋም ይሆናል። ዝርዝር አፈጻጸሙ አስተዳደሩ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

12. የጡረታ መዋጮ ክፍያ

- 1/ እያንዳንዱ የግል ድርጅት የሠራተኞቹን የጡረታ መዋጮ ከደመወዛቸው ቀንሶና የራሱን መዋጮ ጨምሮ ለጡረታ ፈንድ በየወሩ የመክፈል ግዴታ አለበት።
- 2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የተገለጸው የጡረታ መዋጮ ለሠራተኞች የወር ደመወዝ ከሚከፈልበት ወር መጨረሻ ቀን አንስቶ በ 30 ቀናት ውስጥ ለጡረታ ፈንድ ገቢ መደረግ አለበት።
- 3/ ከሠራተኞቹ ደመወዝ ሊቀነስ የሚገባውን መዋጮ ሳይቀንስ የቀረ የግል ድርጅት ክፍያውን ራሱ ለመፈጸም ኃላፊ ይሆናል።
- 4/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት ተገቢውን የጡረታ መዋጮ የወሩ ደመወዝ ከሚከፈልበት ወር ቀጥሎ፣ የደመወዝ ጭማሪ ሲሆን የደመወዝ ጭማሪው ከተወሰነበት ወር ቀጥሎ ባለው 30 ቀን ውስጥ፣ ገቢ ያላደረገ የግል ድርጅት ገቢ ባልተደረገው የጡረታ መዋጮ ላይ ደመወዝ ከሚከፈልበት ወይም የደመወዝ ጭማሪው ከተወሰነበት ወር ቀጥሎ ካለው ወር የመጀመሪያ ቀን ጀምሮ በባንክ ማስቀመጫ ወለድ መጠን መሠረት የሚታሰብ ወለድ እና በየወሩ 5 በመቶ ቅጣት ይከፍላል። ሆኖም ቅጣቱ ድርጅቱ ከሚፈለግበት ውዝፍ የጡረታ መዋጮ አጠቃላይ ዕዳ ሊበልጥ አይችልም።
- 5/ ከግል ድርጅቶችና ከግል ድርጅት ሠራተኞች የሚሰበሰቡ የጡረታ መዋጮ፣ ወለድና ቅጣት በዚህ አዋጅ አንቀጽ 11 ላይ ስልጣን የተሰጣቸው ተቋማት በኩል በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) በተጠቀሰው ጊዜ ውስጥ ተሰብስቦ በቀጣዩ ወር የመጀመሪያዎቹ 10 የስራ ቀናት ለጡረታ ፈንድ ገቢ ይደረጋል።
- 6/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 11 ላይ ስልጣን የተሰጣቸው ተቋማት የማይደርሱበትን የጡረታ መዋጮ ክፍያ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ አስተዳደሩ ራሱ ሊሰበሰብ ወይም ለሌሎች አካላት ውክልና በመስጠት መዋጮው እንዲሰበሰብ ማድረግ ይችላል።

- 7/ አስተዳደሩ በዚህ አንቀጽ መሠረት የሚሰጠው የጡረታ መዋጮ በትክክልና በወቅቱ ለጡረታ ፈንዱ ገቢ ስለመደረጉ የመከታተልና የመቆጣጠር፣ የጡረታ መዋጮ በሚሰበሰበው አካል እና በግል ድርጅቶች በመገኘት ወይም ማስረጃ በማስቀረብ ምርመራ(አዲት) በማድረግ የማጣራት እንዲሁም በተገቢው ጊዜ ገቢ በማያደረጉት ላይ ህጋዊ እርምጃ የመውሰድ ስልጣን ይኖረዋል።
- 8/ አስተዳደሩ፣ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 11 ላይ ስልጣን የተሰጣቸው ተቋማት ወይም የጡረታ መዋጮ ገቢ እንዲሰበሰብ ውክልና የተሰጠው አካል ተገቢውን የጡረታ መዋጮ ለጡረታ ፈንዱ ገቢ ሳያደርግ ከሶስት ወር በላይ የቆየን የግል ድርጅት ዕዳ በባንክ ወይም በፋይናንስ ተቋም ካለው ሂሳብ ላይ ተቀንሶ ገቢ እንዲሆን የማስደረግ ስልጣን አላቸው።
- 9/ ማንኛውም ባንክ ወይም የፋይናንስ ተቋም በአስተዳደሩ ወይም በዚህ አዋጅ አንቀጽ 11 ላይ ስልጣን የተሰጣቸው ተቋማት ወይም የጡረታ መዋጮ እንዲሰበሰብ ውክልና በተሰጠው አካል ሲጠየቅ ከግል ድርጅቱ የሚፈለገውን የጡረታ መዋጮ ወለድና ቅጣት ዕዳ ያለምንም ቅድመ ሁኔታ ከግል ድርጅቱ ሂሳብ ላይ ቀንሶ ለጡረታ መዋጮ ገቢ መሰብሰብ በተከፈተው የባንክ ሂሳብ ገቢ የማድረግ ግዴታ አለበት።
- 10/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (9) መሠረት ባንኩ ወይም የፋይናንስ ተቋሙ ከድርጅቱ የባንክ ሂሳብ ወይም በፋይናንስ ተቋም የተከፈተ ሂሳብ ላይ የጡረታ መዋጮ ገንዘብ ቀንሶ ለጡረታ ፈንዱ ገቢ እንዲያደርግ በአስተዳደሩ፣ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 11 ላይ ስልጣን በተሰጣቸው ተቋማት ወይም ውክልና በተሰጠው አካል በጽሁፍ ከተገለጸለት በኋላ ከድርጅቱ የባንክ ወይም በፋይናንስ ተቋም ከተከፈተ ሂሳብ ላይ ገንዘብ ወጪ ሆኖ ቢገኝ ወጪ በተደረገው ገንዘብ መጠን ልክ ወይም እንደ አግባቡ በቀረው ዕዳ መጠን ባንኩ ወይም የፋይናንስ ተቋሙ ኃላፊ ይሆናል።
- 11/ በግል ድርጅት ሠራኞች ጡረታ ዐቅድ ለተሸፈኑ ሠራተኞች ደመወዝ የሚከፍል አሰሪ ገንዘቡ የሚገኝበትን የባንክ ቅርንጫፍና የሂሳብ ቁጥሩን ለአስተዳደሩ በጽሁፍ የማሳወቅ፣ የባንኩ አድራሻና የሂሳብ ቁጥሩ ሲለወጥም ለውጡ ከተከሰተበት ቀን አንስቶ በ15 ቀናት ውስጥ ለአስተዳደሩ በጽሁፍ የመግለጽ ግዴታ አለበት።
- 12/ በዚህ አንቀጽ መሠረት ሊሰጠው ያልቻለን ውዝፍ የጡረታ መዋጮ፣ ወለድና ቅጣት የጡረታ መዋጮ የመክፈል ግዴታቸውን ያልተወጡ የግል ድርጅቶች ሃብት የሚያዝበትን እና የጡረታ መዋጮ ገቢ አሰባሰብ የሚከናወንበትን ሥርአት አስመልክቶ አስተዳደሩ መመሪያ ያወጣል። አስተዳደሩ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 11 ላይ ስልጣን

የተሰጣቸው ተቋማት ወይም የጡረታ መዋጮ ገቢ እንዲሰበስቡ ውክልና የተሰጣቸው አካላት ይህንኑ መመሪያ በመከተል የጡረታ መዋጮ ዕዳ ወለድና ቅጣት እንዲሰበስቡ ስልጣን ተሰጥቷቸዋል።

- 13/ ከጡረታ መዋጮ ገንዘብ ላይ ቀንሶ ለአገልግሎት ክፍያ፣ ለገንዘብ ማስተላለፊያ፣ ለዕዳ ወይም ለማንኛውም አገልግሎት መጠቀም የተከለከለ ነው።
- 14/ የጡረታ መዋጮ ክፍያ ከቅጥር የሚመነጭ የሠራተኛው የማህበራዊ ዋስትና ክፍያ በመሆኑ ከህግ፣ከውል ወይም ከፍርድ ከሚመነጭ ወይም ከሌላ ማናቸውም ዕዳ ክፍያ ቅድሚያ ይኖረዋል።
- 15/ ማንኛውም የግል ድርጅት የሚፈለግበትን የጡረታ መዋጮ ሙሉ በሙሉ ለጡረታ ፈንዱ ገቢ ስለማድረግ የጡረታ መዋጮ ገቢ እንዲሰበስቡ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 11 ላይ ስልጣን በተሰጣቸው አካላት ማረጋገጫ ክሊራንስ ካልተሰጠው በስተቀር ከሚመለከተው የመንግስት አካል የተሰጠው ማንኛውም አይነት ፈቃድ አይታደስለትም።
- 16/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 6 ንዑስ አንቀጽ (5) መሠረት የፈረሰ፣ የተከፋፈለ ወይም የተቀላቀለ የግል ድርጅት ስራ አስኪያጅ ድርጅቱ ለሚፈለግበት ውዝፍ የጡረታ መዋጮ ዕዳ ኃላፊ ይሆናል።

13. የጡረታ ፈንድ አስተዳደር

በዚህ አዋጅ አንቀጽ 9 የተቋቋመውን የጡረታ ፈንድ የሚያስተዳድረው አስተዳደሩ ይሆናል።

14. የጡረታ ፈንድ አጠቃቀም

- 1/ የጡረታ ፈንዱ ጥቅም ላይ የሚውለው፡-
 - ሀ) በዚህ አዋጅ የተመለከቱትን የጡረታ አበል ክፍያዎች ለመፈጸም፤
 - ለ) በአስተዳደሩ ለሚወሰኑ አትራፊና አስተማማኝ ኢንቨስትመንቶች ስራ ላይ ለማዋል፤ እና
 - ሐ) ለአስተዳደሩ አስተዳደራዊ ወጪዎች፤ብቻ ይሆናል።
- 2/ የጡረታ ፈንዱ በማናቸውም የዕዳ ክፍያ ምክንያት ሊከበር ወይም ሊያዝ አይችልም።

15. የአክቶሪ ግምገማ

የጡረታ ዐቅዱ በየአምስት ዓመቱ በሂሳብ ስሌት ባለሙያዎች እንዲገመገም ይደረጋል።

ስለአገልግሎት ዘመንና የጡረታ መውጫ ዕድሜ

16. የአገልግሎት ዘመን መቆጠር ስለሚጀምርበት ጊዜ

- 1/ የግል ድርጅት ሠራተኛው የአገልግሎት ዘመን መቆጠር የሚጀምረው በሠራተኛነት ተቀጥሮ በጡረታ ዐቅድ ከተሸፈነበት ቀን ጀምሮ ነው።
- 2/ የግል ድርጅት ሠራተኛው በመንግስት ሠራተኞች ጡረታ ዐቅድ በሚሸፈን የመንግስት መስሪያ ቤት የፈጸመው አገልግሎት በዐቅዱ መዋጮ መክፈል ከጀመረበት ጊዜ አንስቶ ይያዝላታል።
- 3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 ለተጠቀሰው አገልግሎት አያያዝ የመንግስት ሠራተኞች ጡረታ ዐቅድን የሚያስተዳድረው አካል የሠራተኛውን የግል ማስረጃ በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ የግል ድርጅት ሠራተኞች ጡረታ ዐቅድን ለሚያስተዳድረው አካል ማስተላለፍ አለበት።
- 4/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ በመንግስት መ/ቤት ለተፈጸመ አገልግሎት አያያዝ ከመንግስት ሠራተኞች ጡረታ ፈንድ ወደ ግል ድርጅቶች ሠራተኞች ጡረታ ፈንድ እንዲሁም በግል ድርጅት ለተፈጸመ አገልግሎት አያያዝ ከግል ድርጅት ሠራተኞች ጡረታ ፈንድ ወደ መንግስት ሠራተኞች ጡረታ ፈንድ የሚደረገውን የጡረታ መዋጮ ገንዘብ ትልልፍ በተመለከተ ብሄራዊ ባንክ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

17. የአገልግሎት ዘመን አቆጣጠር

- 1/ የአገልግሎት ዘመን የሚቆጠረው በሙሉ ዓመታት፣ በወራትና በቀናት ታስቦ ነው።
- 2/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 16 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የግል ድርጅቶች ሠራተኞች የጡረታ ዐቅድ ሽፋን ባላቸው የግል ድርጅቶች የተፈጸመ የአገልግሎት ዘመን በሙሉ ተደምሮ ይታሰባል።
- 3/ ለማንኛውም የግል ድርጅት ሠራተኛ የሚከተለው አገልግሎቱ ይታሰብላታል፡-
 - ሀ) የደመወዝ ክፍያ ሳይቋረጥ በማናቸውም ምክንያት አገልግሎቱ ተቋርጦ የቆየበት ጊዜ፤
 - ለ) በየወሩ ደመወዝ እየተከፈለው ሙሉ ጊዜውን በማናቸውም የመንግስት አካል በህዝብ ወይም በሠራተኛ ማህበር በተመራጭነት አገልግሎት የሰጠበት ጊዜ፤
 - ሐ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ 3 በንዑስ አንቀጽ (4)ለ) የተደነገገው ቢኖርም በመንግሥት ውሳኔ በዓለም አቀፍ ድርጅት በማገልገል ያሳለፈው ጊዜ።
- 4/ ኢትዮጵያ ተዋዋይ ወገን የሆነችበት ማናቸውም ዓለም አቀፍ ስምምነት እንደተጠበቀ ሆኖ በሕጋዊ ፈቃድ የኢትዮጵያ ዜጋ የሆነ የግል ድርጅት ሠራተኛ የኢትዮጵያን ዜግነት ከማግኘቱ በፊት በግል ድርጅት ሠራተኞች የጡረታ ዐቅድ በተሸፈነ የግል ድርጅት የሰጠው የአገልግሎት ዘመን አይታሰብለትም።

- 5/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (3) (ለ) እና (ሐ) የተመለከተው ጊዜ በአገልግሎት ዘመንነት ሲታሰብ የሚችለው የግል ድርጅት ሠራተኛው መከፈል ያለበትን የጡረታ መዋጮ የአሰሪውን ድርሻ ጨምሮ ራሱ የከፈለ ወይም እንዲከፈልለት ያደረገ እንደሆነ ብቻ ነው።
- 6/ በዚህ አዋጅ ወይም በመንግስት ሠራተኞች ጡረታ አዋጅ መሠረት የአገልግሎት ወይም የጤና ጉድለት ዳረጎት ተከፍሎት የሰራ ውሉ የተቋረጠ ሠራተኛ እንደገና በግል ድርጅት ሠራተኞች የጡረታ ዐቅድ በተሸፈነ የግል ድርጅት የተቀጠረ ከሆነና የወሰደውን ዳረጎት መልሶ ገቢ ካደረገ የዚህ አዋጅ አንቀጽ 16 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የቀድሞው አገልግሎቱ ይታሰብለታል።
- 7/ በዚህ አዋጅ ወይም በመንግስት ሠራተኞች ጡረታ አዋጅ መሠረት የጡረታ መዋጮ ተመላሽ ተደርጎለት የነበረ ሰው እንደገና በግል ድርጅት ሠራተኞች የጡረታ ዐቅድ በተሸፈነ የግል ድርጅት ውስጥ ከተቀጠረ እና መጠሪያ ዕድሜ ላይ ከመድረሱ አስቀድሞ የወሰደውን መዋጮ ከባንክ የማስቀመጫ ወለድ ጭምር ተመላሽ ካደረገ የዚህ አዋጅ አንቀጽ 16 ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ የቀድሞው አገልግሎቱ ይታሰብለታል።
- 8/ የሚኒስትሮች ምክር ቤት አስተዳደሩ በሚያቀርብለት ጥናት መሠረት በከባድ ወይም ለጤንነትና ለሕይወት አስጊ በሆኑ የሥራ መስኮች የተፈጸመ አገልግሎት እስከ አጠፊታ እንዲቆጠር ሊወስን ይችላል።

18. የጡረታ መውጫ ዕድሜ

- 1/ የጡረታ መውጫ ዕድሜ የግል ድርጅት ሠራተኛው ለመጀመሪያ ጊዜ ሲቀጠር በቅድሚያ የመዘገበውን የልደት ዘመን መሠረት በማድረግ 60 ዓመት ይሆናል።
- 2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ከተገለጸው ውጪ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 4 ንዑስ አንቀጽ (1) እና አንቀጽ 6 ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት በቅድሚያ የተመዘገበን ዕድሜ ወይም የልደት ዘመን ለመቀየር ወይም ለማሻሻል የሚቀርብ ማንኛውም ማስረጃ ተቀባይነት አይኖረውም።
- 3/ የሚኒስትሮች ምክር ቤት አስተዳደሩ በሚያቀርብለት ጥናት መሠረት በልዩ ሁኔታ ለሚታዩ የሙያ መስኮች በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ከተመለከተው በላይ የሆነ የጡረታ መውጫ ዕድሜ ሊወስን ይችላል።
- 4/ የሚኒስትሮች ምክር ቤት አስተዳደሩ በሚያቀርብለት ጥናት መሠረት በከባድ ወይም ለጤንነትና ለሕይወት አስጊ በሆኑ የሥራ መስኮች ላይ ለተሰማሩ የግል ድርጅት ሠራተኞች በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ከተመለከተው ያነሰ የጡረታ መውጫ ዕድሜ ሊወስን ይችላል።

ክፍል አምስት

ስለአገልግሎት ጡረታ አበልና ዳረጎት

19. የአገልግሎት ጡረታ አበል

- 1/ በ.ያንስ 10 ዓመት ያገለገለ የግል ድርጅት ሠራተኛ የጡረታ መውጫ ዕድሜው ሲደርስ የአገልግሎት ጡረታ አበል እስከ ዕድሜ ልኩ ይከፈለዋል።
- 2/ በ.ያንስ 25 ዓመት ያገለገለ የግል ድርጅት ሠራተኛ በራሱ ፈቃድ ወይም በዚህ አዋጅ ከተጠቀሱት ውጭ በሆነ ምክንያት አገልግሎት ካቋረጠ የጡረታ መውጫ ዕድሜው ሲደርስ አምስት ዓመት ከሚቀረው ጊዜ ጀምሮ እስከ ዕድሜ ልኩ የአገልግሎት ጡረታ አበል ይከፈለዋል።
- 3/ እድሜው ለጡረታ ሲደርስ የጡረታ መብት መከበሩ እንደተጠበቀ ሆኖ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) ድንጋጌ በዲስፕሊን ጉድለት ምክንያት አገልግሎቱ ለተቋረጠ የግል ድርጅት ሠራተኛ ተፈጻሚ አይሆንም።
- 4/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1)፣(2) ወይም(3) መሠረት አገልግሎቱ የተቋረጠ የግል ድርጅት ሠራተኛ የጡረታ መውጫ ዕድሜው ሳይደርስ በጤና ጉድለት ምክንያት ለሥራ ብቁ አለመሆኑ በህክምና ቦርድ ከተረጋገጠ ይኸው ከተረጋገጠበት ጊዜ ቀጥሎ ካለው ወር ጀምሮ የአገልግሎት ጡረታ አበል እስከ ዕድሜ ልኩ ይከፈለዋል። የሞተ እንደሆነም ከሞተበት ጊዜ ቀጥሎ ካለው ወር ጀምሮ ለተተኪዎች አበል ይከፈላል።

20. የአገልግሎት ጡረታ አበል መጠን

- 1/ ለማንኛውም 10 ዓመት ላገለገለ የግል ድርጅት ሠራተኛ የሚከፈለው የአገልግሎት ጡረታ አበል መጨረሻ ባገለገለባቸው ሦስት ዓመታት ውስጥ ይከፈለው የነበረው አማካይ ደመወዝ 30 በመቶ ሆኖ ከ10 ዓመት በላይ ለፈጸመው ለእያንዳንዱ ዓመት አገልግሎት 1.25በመቶ ተጨምሮ ይታሰባል።
- 2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የግል ድርጅት ሠራተኛው በጡረታ ከሚገለልበት ወር ሶስት አመት አስቀድሞ ባለው ወር ሲከፈለው ከነበረው የጡረታ መዋጮ የተከፈለበት መደበኛ የወር ደመወዝ በ25 በመቶ የሚበልጥ አመታዊ አማካኝ የደመወዝ ክፍያ ያገኘ እንደሆነ በየአመቱ እስከ 25 በመቶ ያለው የደመወዝ ክፍያ ብቻ በደመወዙ ላይ ተደምሮ የሶስት አመት አማካይ የወር ደመወዙ ተይዞ ይታሰባል።
- 3/ በመከላከያ ሠራዊት ወይም በፖሊስ አባልነት አገልግሎት ለፈጸመ የግል ድርጅት ሠራተኛ ይኸው አገልግሎቱ በመንግስት ሠራተኞች ጡረታ አዋጅ ለመከላከያ ሠራዊት እና ለፖሊስ አባል በተቀመጠው የስሌት ቀመር መሠረት ተሠልቶና ተዳምሮ ይታሰባል።
- 4/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) እስከ ንዑስ አንቀጽ (3) በተደነገገው መሠረት የሚወሰነው የአበል መጠን የግል ድርጅት ሠራተኛው ለጡረታ አበል አወሳሰን ከታሰበው የሶስት አመት አማካይ ደመወዝ 70 በመቶ ሊበልጥ አይችልም።

21. የአገልግሎት ዳረጎት

ከአስር ዓመት ያነሰ አገልግሎት የፈጸመ የግል ድርጅት ሠራተኛ የጡረታ መውጫ ዕድሜው በመድረሱ ከሥራ ሲሰናበት የአገልግሎት ዳረጎት ይከፈለዋል።

22. የአገልግሎት ዳረጎት መጠን

- 1/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 21 መሠረት የሚከፈለው ዳረጎት የግል ድርጅት ሠራተኛው ከሥራ ከተሰናበተበት ወር በፊት ይከፈለው የነበረው የ1.25 ወር ደመወዝ በአገልግሎት ዓመት ቁጥር ተባዝቶ ይታሰባል።
- 2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የግል ድርጅት ሠራተኛው በጡረታ ከሚገለልበት ወር ሶስት አመት አስቀድሞ ባለው ወር ሲከፈለው ከነበረው የጡረታ መዋጮ የተከፈለበት መደበኛ የወር ደመወዝ በ25 በመቶ የሚበልጥ አመታዊ አማካኝ የደመወዝ ክፍያ ያገኘ እንደሆነ በየአመቱ እስከ 25 በመቶ ያለው የደመወዝ ክፍያ ብቻ በደመወዙ ላይ ተደምሮ የዳጎት አበሉ ይታሰባል።

ክፍል ስድስት

ስለጤና ጉድለት ጡረታ አበልና ዳረጎት

23. የጤና ጉድለት ጡረታ አበል

ቢያንስ አስር ዓመት ያገለገለ የግል ድርጅት ሠራተኛ በጤና ጉድለት ምክንያት ደመወዝ የሚያስገኝ ማናቸውንም ሥራ መሥራት የማይችል መሆኑ ተረጋግጦ ከሥራ ሲሰናበት የጤና ጉድለት ጡረታ አበል እስከ ዕድሜ ልኩ ይከፈለዋል።

24. የጤና ጉድለት ጡረታ አበል መጠን

በዚህ አዋጅ አንቀጽ 23 መሠረት የሚከፈለው የጤና ጉድለት ጡረታ አበል በዚህ አዋጅ አንቀጽ 20 መሠረት ይታሰባል።

25. የጤና ጉድለት ዳረጎት

ከአስር ዓመት ያነሰ አገልግሎት የፈጸመ የግል ድርጅት ሠራተኛ በጤና ጉድለት ምክንያት ለሥራ ብቁ ባለመሆኑ ከሥራ ሲሰናበት የጤና ጉድለት ዳረጎት ይከፈለዋል።

26. የጤና ጉድለት ዳረጎት መጠን

በዚህ አዋጅ አንቀጽ 25 መሠረት የሚከፈለው ዳረጎት በዚህ አዋጅ አንቀጽ 22 መሠረት ይታሰባል።

ክፍል ሰባት

ስለጉዳት ጡረታ አበልና ዳረጎት

27. ትርጓሜ

- 1/ “በሥራ ላይ የሚደርስ ጉዳት” ማለት በሥራ ላይ የሚደርስ አደጋ ወይም በሥራ ምክንያት የሚመጣ በሽታ ነው።

- 2/ “በሥራ ላይ የሚደርስ አደጋ” ማለት የግል ድርጅት ሠራተኛው መደበኛ ሥራውን በማከናወን ላይ እንዳለ ወይም ከሥራው ጋር በተያያዘ ምክንያት በአካሉ ወይም በአካሉ የተፈጥሮ ተግባር ላይ በድንገት የሚደርስ ጉዳት ሲሆን የሚከተሉትን ይጨምራል፡-
 - ሀ) የግል ድርጅት ሠራተኛው ከመደበኛ ሥራው ወይም መደበኛ የሥራ ቦታው ወይም ሰዓት ውጭ ስልጣኑ በሚፈቅድለት የሥራ ኃላፊ የተሰጠውን ትዕዛዝ በመፈጸም ላይ እያለ የደረሰን ጉዳት፤
 - ለ) ሥልጣኑ በሚፈቅድለት የሥራ ኃላፊ የተሰጠው ትዕዛዝ ባይኖርም የግል ድርጅት ሠራተኛው በግል ድርጅቱ ውስጥ የደረሰን ድንገተኛ አደጋ ወይም ጥፋት ለመከላከል በሥራ ሰዓት ወይም ከሥራ ሰዓት ውጭ በሚፈጽመው ተግባር ምክንያት የደረሰን ጉዳት፤
 - ሐ) የግል ድርጅት ሠራተኛው ወደ ሥራ ቦታው ወይም ከሥራ ቦታው አሠሪው ለሠራተኞች አገልግሎት እንዲሰጥ በመደበው የመንገዥ አገልግሎት ወይም አሠሪው ለዚህ ተግባር በተከራየውና በግልጽ በመደበው የመንገዥ አገልግሎት በመጓዝ ላይ በነበረበት ጊዜ የደረሰን ጉዳት፤
 - መ) የግል ድርጅት ሠራተኛው ከሥራው ጋር በተያያዘ ግዴታ የተነሣ ከሥራው በፊት ወይም በኋላ ወይም ሥራው ለጊዜው ተቋርጦ በነበረበት ጊዜ በሥራ ቦታው ወይም በግል ድርጅቱ ግቢ ውስጥ በመገኘት የደረሰበት ማንኛውንም ጉዳት፤
 - ሠ) የግል ድርጅት ሠራተኛው ሥራውን በማከናወን ላይ ባለበት ጊዜ በአሠሪው ወይም በሦስተኛ ወገን ድርጊት ምክንያት የደረሰበት ጉዳት።

- 3/ “በሥራ ምክንያት የሚመጣ በሽታ” ማለት የግል ድርጅት ሠራተኛው ከሚሠራው የሥራ ዓይነት ወይም ሥራውን ከሚያከናውንበት አካባቢ የተነሣ በሽታውን ለሚያስከትሉ ሁኔታዎች ተጋልጦ በመቆየቱ ምክንያት የደረሰ የጤና መታወክ ሲሆን ሥራውን በሚያከናውንበት ቦታ የሚዛመቱና የሚይዙ ነዋሪ ወይም ተላላፊ በሽታዎችን አይጨምርም።

- 4/ “መደበኛ ሥራ” ማለት የግል ድርጅት ሠራተኛው በተሰጠው ኃላፊነት ወይም የሥራ ውል መሠረት የሚያከናውነው ተግባር ነው።

5/ “መደበኛ የሥራ ቦታ” ማለት የግል ድርጅት ሠራተኛው የግል ድርጅቱን ሥራ ለተወሰነ ወይም ላልተወሰነ ጊዜ የሚያከናውንበት ሥፍራ ነው።

28. በራስ ላይ ጉዳት ስለማድረስ

በዚህ አዋጅ አንቀጽ 27 የተመለከተው ተቀባይነት የሚኖረው የግል ድርጅት ሠራተኛው ጉዳቱ እንዲደርስበት ሆነ ብሎ ያላደረገው ሲሆን ነው። በተለይም ቀጥሎ በተዘረዘሩት ምክንያቶች የደረሰ ጉዳት የግል ድርጅት ሠራተኛው በራስ ላይ ሆኖ ብሎ ያደረሰው ጉዳት ሆኖ ይቆጠራል፡

- 1/ በአሠራው አስቀድሞ በግልጽ የተሰጡትን የደህንነት መጠበቂያ መመሪያዎች መጣስ ወይም የአደጋ መከላከያ ደንቦችን መተላለፍ፤ ወይም
- 2/ አካሉን ወይም አእምሮውን በሚገባ ለመቆጣጠር በማይችልበት ሁኔታ በመጠጥ ወይም በአደንዛዥ ዕጽ ሰክሮ በሥራ ላይ በመገኘት፤

የደረሰ ጉዳት።

29. በሥራ ምክንያት የሚመጣ በሽታና የአካል ጉዳት መጠን ሠንጠረዥ

1/ አስተዳደሩ አግባብ ካለው አካል ጋር በመመካከር በዚህ አዋጅ አፈጻጸም፡-

- ሀ) የአካል ጉዳት መጠን፤
- ለ) እያንዳንዱን በሥራ ምክንያት የሚመጣ በሽታን በሚመለከት፡-
 - (1) የበሽታውን ምልክቶች፤
 - (2) ለበሽታው መነሻ ይሆናል ተብሎ የሚታመነውን የሥራ ዓይነት ወይም አካባቢ፤
 - (3) በሽታውን ለሚያሰዘው የሥራ ሁኔታ ለመጋለጥ የሚያስፈልገውን አነስተኛ ጊዜ፤ የያዘ ዝርዝር ሠንጠረዥ በመመሪያ ያወጣል።

2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት የወጣው ሠንጠረዥ እንደ አስፈላጊነቱ በየጊዜው ይሻሻላል።

30. ግምት

1/ ከሥራው ቦታ ወይም ከሥራው ዓይነት ጋር የተያያዘ በሠንጠረዥ ውስጥ የተመለከተ በሽታ በተጠቀሰው የሥራ ቦታ ወይም የሥራ ዓይነት ላይ የተሰማራን የግል ድርጅት ሠራተኛ የያዘው እንደሆነ በሽታው በሥራ ምክንያት እንደመጣ ይቆጠራል።

2/ በሥራ ምክንያት የሚመጣ በሽታ ተይዞ የዳነ የግል ድርጅት ሠራተኛ በሰንጠረዥ ውስጥ በበሽታው አንጻር በተመለከተው የሥራ ዓይነት ላይ ተመድቦ መሥራት በመቀጠሉ በዚያው በሽታ እንደገና ቢያዝ አዲስ በሽታ እንደያዘው ይቆጠራል።

3/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 27 ንዑስ አንቀጽ (3) የተመለከተው ቢኖርም በመደበኛ ሥራው ምክንያት ተላላፊ ወይም ነዋሪ በሽታዎችን በማጥፋት ላይ የተሰማራ የግል ድርጅት ሠራተኛ በዚህ በሽታ ከተያዘ በሥራ ምክንያት የመጣ በሽታ እንደያዘው ይቆጠራል።

31. ማስረጃ ማቅረብ ስለመቻሉ

በዚህ አዋጅ አንቀጽ 29 መሠረት በሚወጣው ሠንጠረዥ ውስጥ ያልተመለከተ በሽታ በሥራ ምክንያት የመጣ መሆኑን እንዲሁም በሠንጠረዥ ውስጥ የተመለከተ በሽታ በአንጻሩ ከተመለከቱት ምልክቶች በተለየ ሁኔታ የተከሰተ መሆኑን ለማረጋገጥ ማስረጃ ማቅረብ ይቻላል።

32. አደጋን ስለማስታወቅ

አንድ የግል ድርጅት ሠራተኛ የሥራ ላይ ጉዳት የደረሰበት እንደሆነ የግል ድርጅቱ አደጋው ከደረሰበት ቀን አንስቶ ባሉት 30 ቀናት ውስጥ በጽሁፍ ለአስተዳደሩ ማስታወቅ አለበት። ይህ ባለመደረጉ በግል ድርጅት ሠራተኛው ላይ ለሚደርሰው ጉዳት የግል ድርጅቱ ኃላፊ ይሆናል።

33. ስለአካል ጉዳት መጠን አወሳሰን

- 1/ በሥራ ምክንያት የሚመጣ የጉዳት መጠን የሚወሰነው ሥልጣን በተሰጠው የህክምና ቦርድ ነው።
- 2/ ማንኛውም የህክምና ቦርድ በሥራ ላይ የሚደርስ ጉዳት መጠንን የሚተምነው በዚህ አዋጅ አንቀጽ 29 በሚወጣው ሠንጠረዥ መሠረት ይሆናል።
- 3/ አስተዳደሩ አስፈላጊ ሆኖ ካገኘው በአንድ የህክምና ቦርድ የተሰጠ ውሳኔ በሌላ ህክምና ቦርድ እንደገና እንዲታይ ሊያደርግ ይችላል።

34. የጉዳት አበል

በሥራ ላይ በሚደርስ ጉዳት ምክንያት ከ10 በመቶ ያላነሰ ሊድን የማይችል ጉዳት ለደረሰበት የግል ድርጅት ሠራተኛ እንደሁኔታው የጉዳት ጡረታ አበል ወይም የጉዳት ዳረጎት ይከፈላል።

35. የጉዳት ጡረታ አበል

አንድ የግል ድርጅት ሠራተኛ በሥራ ላይ በሚደርስ ጉዳት ምክንያት ከ10 በመቶ ያላነሰ ሊድን የማይችል ጉዳት ደርሶበት ደመወዝ የሚያስገኝ ማናቸውንም ሥራ መስራት የማይችል በመሆኑ ከሥራ ሲሰናበት የጉዳት ጡረታ አበል እስከ ዕድሜ ልኩ ይከፈለዋል።

36. የጉዳት ጡረታ አበል መጠን

- 1/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 35 መሠረት የሚከፈለው የጉዳት የጡረታ አበል መጠን የግል ድርጅት ሠራተኛው ጉዳቱ ከደረሰበት ወር በፊት ያገኝ ከነበረው መደበኛ የወር ደመወዝ 47 በመቶ ይሆናል።
- 2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት አበል ሊከፈለው የሚችል የግል ድርጅት ሠራተኛ በአገልግሎቱ ሊያገኝ የሚችለው አበል በጉዳት ሊያገኝ ከሚችለው የበለጠ ከሆነ የአገልግሎት ጡረታ አበል ይከፈለዋል።

37. የጉዳት ዳረጎት

- 1/ አንድ የግል ድርጅት ሠራተኛ ከ 10 በመቶ ያላነሰ ከሥራ የመጣ ጉዳት ደርሶበት ሥራ ለመሥራት የሚችል ከሆነ የጉዳት ዳረጎት ለአንድ ጊዜ ይከፈላል።
- 2/ የግል ድርጅት ሠራተኛው አግባብ ባለው ሕግ ወይም ኅብረት ስምምነት መሠረት በአሠሪው የጉዳት ካሣ ወይም የመድን ክፍያ የሚያገኝ ከሆነ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የተጠቀሰው የጉዳት ዳረጎት አይከፈለውም።

38. የጉዳት ዳረጎት መጠን

በዚህ አዋጅ አንቀጽ 37 ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት የሚከፈለው የጉዳት ዳረጎት መጠን የግል ድርጅት ሠራተኛው ጉዳት ከደረሰበት ወር በፊት ይከፈላል የነበረው መደበኛ የወር ደመወዙ 47 በመቶ በ60 ተባዝቶ የሚገኘው ሂሳብ በሠራተኛው ላይ በደረሰው ጉዳት መቶኛ ተባዝቶ ነው።

ክፍል ስምንት

የተተኪዎች ጡረታ አበልና ዳረጎት

39. ጠቅላላ

- 1/ ማንኛውም የግል ድርጅት ሠራተኛ፡-
 - ሀ) የአገልግሎት ወይም የጤና ጉድለት ወይም የጉዳት ጡረታ አበል በመክፈል ላይ እያለ፤ ወይም
 - ለ) ቢያንስ 10 ዓመት አገልግሎ በሥራ ላይ እያለ፤ ወይም
 - ሐ) በሥራ ላይ በደረሰበት ጉዳት ምክንያት፤ ከሞተ ለተተኪዎቹ የጡረታ አበል ይከፈላል።
- 2/ ከአሥር ዓመት ያነሰ አገልግሎት ያለው ሠራተኛ በሥራ ላይ እያለ ከሞተ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (3) (ሀ) እና (ለ) ለተመለከቱት ተተኪዎች ዳረጎት ይከፈላቸዋል።
- 3/ የሚች ተተኪዎች የሚባሉት የሚከተሉት ይሆናሉ፡-
 - ሀ) ሚስት ወይም ባል፤
 - ለ) ከ18 ዓመት ዕድሜ በታች የሆኑ ልጆች ወይም አካል ጉዳተኛ ወይም አዕምሮ ህመምተኛ ልጅ ሲሆን ዕድሜው ከ21 ዓመት በታች የሆነ፤
 - ሐ) ልጃቸው ከመሞቱ በፊት ሙሉ በሙሉ ወይም በአብዛኛው በሚች ድጋፍ ይተዳደሩ የነበሩ ወላጆች።

40. የሚችሉ ሚስት ወይም ባል ጡረታ አበል

- 1/ ለሚችሉ ሚስት ወይም ባል የሚከፈለው የጡረታ አበል ሚች ያገኝ ወይም ሊያገኝ ይችል የነበረው የጡረታ አበል 50 በመቶ ይሆናል።
- 2/ የሚችሉ ሚስት ወይም ባል የጡረታ አበል ተወስኖ በመቀበል ላይ እያለች ወይም እያለ ጋብቻ ከፈጸመች ወይም ከፈጸመ፡-
 - ሀ) ሚስት ዕድሜዋ ከ45 ዓመት በታች ከሆነ፤ ወይም
 - ለ) ባል እድሜው ከ50 ዓመት በታች ከሆነ፤ ጋብቻ ከተፈጸመበት ቀን ቀጥሎ ካለው ወር ጀምሮ በመክፈል ላይ ያለው የጡረታ አበል ይቋረጣል።
- 3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) መሠረት መቋረጥ የሚገባውን የጡረታ አበል የተቀበለች ወይም የተቀበለ የሚችሉ ሚስት ወይም ባል መልሶ የመክፈል ግዴታ አለባት ወይም አለበት።
- 4/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) እና (3) ድንጋጌዎች በአካል ጉዳተኛ ሚስት ወይም ባል ላይ ተፈጻሚ አይሆኑም።
- 5/ ለሚችሉ ሚስት ወይም ባል በዚህ አንቀጽ መሠረት ከአንድ በላይ የጡረታ አበል የሚከፈልበት ሁኔታ ሲያጋጥም አንዱና የሚበልጠው ብቻ ይከፈላል።

41. የሚችል ልጅ ጡረታ አበል

- 1/ ለሚችል ልጅ የሚከፈለው የጡረታ አበል ሚች ያገኝ ወይም ሊያገኝ ይችል የነበረው የጡረታ አበል 20 በመቶ ይሆናል።
- 2/ ሁለቱም ወላጆቹ ለሞቱበት ልጅ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት የሚከፈለው የጡረታ አበል 30 በመቶ ይሆናል።
- 3/ የጡረታ አበል የሚከፈላቸው ወይም ሊከፈላቸው ይችሉ የነበሩ ሁለቱም ወላጆቹ የሞቱበት ልጅ ከእያንዳንዳቸው አበል 20 በመቶ ይከፈላል፤ ሆኖም የጡረታ አበሉ ድምር በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) መሠረት ሊከፈል ከሚችለው ያነሰ አይሆንም።

42. የወላጅ ጡረታ አበል

ለሚችሉ ወላጆች ለእያንዳንዳቸው የሚከፈለው የጡረታ አበል ሚች ያገኝ ወይም ሊያገኝ ይችል የነበረው የጡረታ አበል 15 በመቶ ይሆናል። ሆኖም ከወላጆች ሌላ ተተኪ ከሌለ 20 በመቶ ይሆናል።

43. የተተኪዎች ዳረጎት

በዚህ አዋጅ አንቀጽ 39 ንዑስ አንቀጽ (2) ለተመለከቱት ተተኪዎች የሚከፈለው የዳረጎት መጠን ለሚችሉ በዚህ አዋጅ መሠረት ሊከፈለው ይገባ ከነበረው ዳረጎት እንደአግባቡ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 40(1) ወይም አንቀጽ 41 በተወሰነው መቶኛ ተባዝቶ ይታሰባል።

44. የተተኪዎች አበል ገደብ

- 1/ በዚህ አዋጅ ከአንቀጽ 40 እስከ አንቀጽ 43 በተመለከቱት ድንጋጌዎች መሠረት ለተተኪዎች የሚከፈለው አበል ድምር ሚች ያገኝ ወይም ሊያገኝ ይችል ከነበረው አበል 100 በመቶ /መቶ በመቶ/ ሊበልጥ አይችልም። ከተጠቀሰው መጠን በልጦ ከተገኘ ከእያንዳንዱ ተተኪ አበል ላይ ተመጣጣኝ ቅናሽ ይደረጋል።
- 2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት የተተኪዎች ጡረታ አበል ከተስተካከለ በኋላ የተተኪዎች ብዛት ከቀነሰ የአበሉ መጠን እንደገና ይስተካከላል።

ክፍል ዘጠኝ

አበልን የሚመለከቱ የወል ድንጋጌዎች

45. ስለጡረታ አበልና መጠን መሻሻል

የአስተዳደሩ የስራ አመራር ቦርድ ወቅታዊ የኑሮ ሁኔታንና የጡረታ ፈንዳን የመክፈል አቅም በማገናዘብ ዝቅተኛ ወርሃዊ የጡረታ አበል መጠንና የጡረታ አበል ማስተካከያ ያደርጋል።

46. የጡረታ አበል አከፋፈልና የመክፈያ ጊዜ

- 1/ የጡረታ አበል የሚከፈለው በየወሩ ይሆናል።
- 2/ የአገልግሎት ጡረታ አበል መታሰብ የሚጀምረው የግል ድርጅት ሠራተኛው በዕድሜ ለጡረታ ብቁ ከሆነበት ቀጥሎ ካለው ወር መጀመሪያ ቀን አንስቶ ነው።
- 3/ የጤና ጉድለት ጡረታ አበል መታሰብ የሚጀምረው የግል ድርጅት ሠራተኛው በጤና ጉድለት ምክንያት መሥራት የማይችል መሆኑ በሕክምና ቦርድ ከተረጋገጠበት ቀጥሎ ካለው ወር የመጀመሪያ ቀን አንስቶ ነው።
- 4/ የጉዳት ጡረታ አበል መታሰብ የሚጀምረው የግል ድርጅት ሠራተኛው በጉዳት ምክንያት መሥራት የማይችል መሆኑ በሕክምና ቦርድ ከተረጋገጠበት ቀጥሎ ካለው ወር የመጀመሪያ ቀን አንስቶ ነው።
- 5/ የተተኪዎች ጡረታ አበል መታሰብ የሚጀምረው ባለመብቱ ከሞተበት ቀጥሎ ካለው ወር የመጀመሪያ ቀን አንስቶ ነው።

47. የዳረጎት አከፋፈልና የመክፈያ ጊዜ

- 1/ ማንኛውም ዳረጎት የሚከፈለው በአንድ ጊዜ ነው።
- 2/ የአገልግሎት ወይም የጤና ጉድለት ዳረጎት ተከፋይ የሚሆነው የግል ድርጅት ሠራተኛው ከሥራ ከተሰናበተበት ቀጥሎ ባለው ወር የመጀመሪያ ቀን ጀምሮ ነው።
- 3/ የጉዳት ዳረጎት ተከፋይ የሚሆነው የግል ድርጅት ሠራተኛው ላይ ጉዳት ስለመድረሱና መጠኑን የሚገልጽ ማስረጃ ከቀረበበት ቀን ጀምሮ ነው።

48. የይርጋ ጊዜ

- 1/ ማንኛውም የውዝፍ ጡረታ አበል ወይም የዳረጎት ክፍያ ጥያቄ ከሦስት ዓመት በኋላ በይርጋ ይታገዳል።
- 2/ የይርጋ ጊዜ መቆጠር የሚጀምረው በመብቱ መጠቀም ከሚቻልበት ቀጥሎ ካለው ቀን አንስቶ ነው።
- 3/ በሚከተሉት ምክንያቶች የባክነ ጊዜ ለይርጋ አቆጣጠር አይታሰብም፡-
 - ሀ) ባለመብትነትን ለማረጋገጥ የተጀመረ የፍርድ ቤት ሥርዓት እስከሚጠናቀቅ የወሰደው ጊዜ፤
 - ለ) ማንኛውም የግል ድርጅት ለሠራተኛው የጡረታ አበል ውሳኔ አስፈላጊ የሆኑ ማስረጃዎችን እንዲያሟላ በአስተዳደሩ በጽሁፍ ተጠይቆ የሠራተኛውን ማስረጃ አሟልቶ ባለመላኩ ያለፈው ጊዜ፤
 - ሐ) አስተዳደሩ የቀረበለትን የክፍያ ጥያቄ መርምሮ ለመወሰን የወሰደው ጊዜ።

49. የጡረታ መዋጮ ተመላሽ ስላለመደረጉ

የግል ድርጅት ሠራተኛው አገልግሎት በማንኛውም ምክንያት ቢቋረጥ ለግል ድርጅቱም ሆነ ለግል ድርጅት ሠራተኛው የጡረታ መዋጮ ተመላሽ አይደረግም።

50. አበል የማግኘት መብትን ማስተላለፍ ስላለመቻሉ

አበል የማግኘት መብት የዕዳ መያዣ ሊደረግ ወይም በውርስም ሆነ በሌላ በማናቸውም መንገድ ሊተላለፍ አይችልም።

51. ስለአበል በሕግ መከበር

በዚህ አዋጅ መሠረት የሚሰጥ አበል፡-

- 1/ ለመንግሥት ገቢ የሚሆን መቀጮ፣ ግብር ወይም ቀረጥ ለመክፈል፣ ወይም
- 2/ አግባብ ባለው ሕግ መሠረት ቀላብ የመስጠት ግዴታን ለመወጣት፣ በፍርድ ቤት ካልታዘዘ በስተቀር በሌላ ዕዳ ምክንያት አይከበርም።
- 3/ የአዋጅ ቁጥር 690/2002 አንቀጽ 9 እና የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንጽ (1) እና (2) ድንጋጌ ቢኖርም ለማህበራዊ ጤና መድሀን የሚሠበሠብ የጤና መድሀን መዋጮ በየወሩ ከጡረታ አበል ላይ ተቀንሶ ለጤና መድሀን ፈንድ ገቢ ይደረጋል። ሆኖም
 - ሀ) ወርሃዊ የጡረታ አበል በመቀበል ላይ ያለ ባለመብት በሠራተኛነት በመቀጠር ደመወዝ የሚያገኝ ከሆነ የጤና መድሀን መዋጮ የሚቀነሠው በየወሩ ከሚከፈለው ደመወዝ ላይ ብቻ ይሆናል።
 - ለ) ዋና ባለመብት በመሆን ጡረታ አበል በመቀበል ላይ ያለ ባለመብት የተተኪም የጡረታ አበል የሚያገኝ ከሆነ የጤና መድሀን መዋጮ የሚቀነሠው ዋና ባለመብት በመሆን ከሚያገኘው የጡረታ አበል ላይ ብቻ ይሆናል።

ክፍል አሥር
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

52. የመብቶች ግንኙነት

- 1/ በግል ድርጅት ሠራተኞች ጡረታ ዐቅድ የጡረታ አበል በመቀበል ላይ ያለ ባለመብት በዚህ አዋጅ በሚሸፈን የግል ድርጅት ከተቀጠረና ለጡረታ መውጫ ዕድሜ ያልደረሰ ከሆነ አዲሱ አገልግሎት ከቀድሞ አገልግሎቱ ጋር ተደምሮ ይታሰብለታል። ሆኖም እንደገና የታሰበው አበል ከቀድሞው አበል ያነሰ ከሆነ የቀድሞውን አበል የማግኘት መብቱ እንደተጠበቀ ሆኖ ወደ ስራ በመመለስ ለፈጸመው አገልግሎት የሚከፈለው አበል ወይም የጡረታ መዋጮ አይኖርም።
- 2/ በሁለት ወይም ከዚያ በላይ የግል ድርጅት ውስጥ በመቀጠር በሁለት ወይም ከዚያ በላይ የግል ድርጅት ደመወዝ ከሚከፈለው ሠራተኛ የጡረታ መዋጮ የሚሠበሠበው ሠራተኛው ከመረጠውና በአንድ የግል ድርጅት ከሚከፈለው ደመወዝ ላይ ብቻ ይሆናል። ሆኖም የግል ድርጅት ሠራተኛው የመንግስት ሠራተኛም ጭምር ከሆነ በግል ድርጅቱ ከሚከፈለው ደመወዝ ላይ የጡረታ መዋጮ አይሠበሠብም፤ አገልግሎቱም ለጡረታ አበል አወሳሰን አይታሰብም።
- 3/ በዚህ አዋጅ ወይም በመንግስት ሠራተኞች ጡረታ አዋጅ መሠረት መጠሪያ ዕድሜ 60 ላይ ከመድረሱ አስቀድሞ የጡረታ አበል የተወሰነለት ባለመብት በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት እንደገና በመቀጠር የፈጸመው አገልግሎት ከቀድሞ አገልግሎቱ ጋር ተደምሮ አበሉ ተሻሽሎ የሚከፈለው መጠሪያ ዕድሜ 60 ላይ ሲደርስ ብቻ ይሆናል። ሆኖም በስራ ላይ ጉዳት ወይም በጤና ጉድለት ምክንያት ሠራተኛው ደመወዝ የሚያስገኝ ማናቸውንም ስራ መስራት የማይችል መሆኑ በህክምና ቦርድ ተረጋግጦ ከስራ ሲሠናበት ከስራ ከተሠናበተበት ወር ቀጥሎ ካለው ወር ጀምሮ አበሉ ተሻሽሎ ይከፈላል።

53. መረጃ የመስጠትና የመተባበር ግዴታ

- 1/ ማንኛውም የግል ድርጅት ከአስተዳደሩ በሚተላለፈው መመሪያ መሠረት ለዚህ አዋጅ አፈጻጸም የሚያስፈልጉ እያንዳንዱን የግል ድርጅት ሠራተኛ የሚመለከቱ መረጃዎችና ማስረጃዎች ማሰባሰብ፣ ማጠናቀር፣ ማደራጀትና በአስተዳደሩ በሚወሰነው ጊዜና ቅጽ መሠረት ለአስተዳደሩ የማስተላለፍ ግዴታ አለበት።
- 2/ ይህን አዋጅ በሥራ ላይ ለማዋል እንዲቻል ማንኛውም ሰው የጽሁፍ ማስረጃ እንዲልክ ወይም ቀርቦ አስተያየትና መረጃ እንዲሰጥ በአስተዳደሩ ሲጠየቅ የመስጠት ግዴታ አለበት።
- 3/ የሚመለከታቸው አካላት በዚህ አዋጅ አንቀጽ 12 ንዑስ አንቀጽ (6) በሚሰጥ ውክልና መሠረት የጡረታ መዋጮ በመሰብሰብ ረገድ ከአስተዳደሩ ጋር የመተባበር ግዴታ ይኖርባቸዋል።

54. የአስተዳደሩ ውሳኔዎች

- 1/ በዚህ አዋጅ መሠረት ለሚሰጥ ለማናቸውም ዓይነት አበል ብቁ የሚያደርጉ ሁኔታዎች መሟላታቸው የሚረጋገጠውና የአበሉ ዓይነትና መጠን የሚወሰነው በአስተዳደሩ ይሆናል።
- 2/ አስተዳደሩ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት ውሳኔ የሚሰጠው የራሱን የመረጃ ማህደር፣ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 16 እና 53 መሠረት የሚተላለፉትን መረጃዎች እና እንደ አግባቡ ባለመብቱ የሚያቀርባቸውን ተጨማሪ ማስረጃዎች መሠረት በማድረግ ይሆናል።
- 3/ በአስተዳደሩ የመረጃ ማህደርና በሌላ አካል በቀረበለት ማስረጃ መካከል ልዩነት ቢፈጠር ተቀባይነት የሚኖረው ማስረጃ በአስተዳደሩ ይወሰናል።

55. ውሳኔን እንደገና ስለመመርመር

- 1/ ቅሬታ ያለው ባለመብት በሚያቀርበው ጥያቄ ወይም በራሱ አሳይነት አስተዳደሩ ቀደም ብሎ የሰጠውን ውሳኔ እንደገና ለመመርመር ይችላል።
- 2/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 51 የተደነገገው ቢኖርም አስተዳደሩ ውሳኔውን እንደገና ሲመረምር የአበል መሠረዝ፣ መቀነስ ወይም መቋረጥ ሊያስከትል የሚችል በቂ ምክንያት ያገኘ እንደሆነ ውሳኔ እስከሚሰጥ ድረስ ሊሰረዝ፣ ሊቀነስ ወይም ሊቋረጥ በሚገባው አበል መጠን ክፍያው ታግዶ እንዲቆይ ማድረግ ይችላል።
- 3/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 51 የተደነገገው ቢኖርም እንደገና በተደረገው ምርመራ የጠረታ አበል እንዲቀነስ አስተዳደሩ ከወሰነ ወይም ከዚህ አዋጅ ድንጋጌ ውጪ ያለአግባብ የጠረታ አበል ከተከፈለ አስተዳደሩ ከባለመብቱ አበል ላይ እየቀነሰ ለጠረታ ፈንዱ ገቢ የማድረግ ሥልጣን ይኖረዋል።

56. ስለይግባኝ

- 1/ አስተዳደሩ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 54 ወይም አንቀጽ 55 መሠረት በሰጠው ውሳኔ ቅር የተሰኘ ማንኛውም ባለመብት በመንግሥት ሠራተኞች ጠረታ አዋጅ ቁጥር----- ለተቋቋመው የማህበራዊ ዋስትና ይግባኝ ሰሚ ጉባኤ ይግባኝ የማቅረብ መብት ይኖረዋል።
- 2/ የመንግሥት ሠራተኞች ጠረታ አዋጅ ቁጥር ----- አንቀጽ ----- ድንጋጌዎች በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት በግል ድርጅት ሠራተኞች የሚቀርቡ ይግባኞችን በሚመለከትም ተፈጻሚ ይሆናሉ።

57. ከግብር ነፃ ስለመሆን

በዚህ አዋጅ መሠረት ከሚከፈል የጠረታ አበል፣ ከሚሰበሰብ የጠረታ መዋጮ እና ከጠረታ ፈንድ ኢንቨስትመንት ከሚገኝ ትርፍ ላይ ግብር አይከፈልም።

58. የመሸጋገሪያ ድንጋጌ

- 1/ ይህ አዋጅ ከመጽናቱ በፊት ለተፈጠሩ ህጋዊ ሁኔታዎች ቀደም ሲል ሲሰራባቸው የነበሩ ሕጎችና መመሪያዎች ተፈጻሚ ይሆናሉ።

2/ አስተዳደሩ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 29 የተጠቀሰውን የአካል ጉዳት መወሰኛ ሠንጠረዥ እስከሚያወጣ ድረስ የህክምና ቦርዶች የሚከተሉት አሠራር ተፈጻሚነቱ ይቀጥላል።

59. ደንብና መመሪያ የማውጣት ሥልጣን

1/ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ይህን አዋጅ ለማስፈጸም የሚያስፈልጉ ደንቦችን ሊያወጣ ይችላል።

2/ አስተዳደሩ ይህን አዋጅና በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት የሚወጡ ደንቦችን ለማስፈጸም የሚያስፈልጉ መመሪያዎችን ሊያወጣ ይችላል።

60. ቅጣት

የያዘውን ማስረጃ በዚህ አዋጅ መሠረት ለመስጠት ፈቃደኛ ያልሆነ ወይም የዚህን አዋጅ ድንጋጌ አፈጻጸም የሚያስናክል ተግባር የፈጸመ ማንኛውም ሰው አግባብ ባለው የወንጀል ህግ ድንጋጌ መሠረት ይቀጣል።

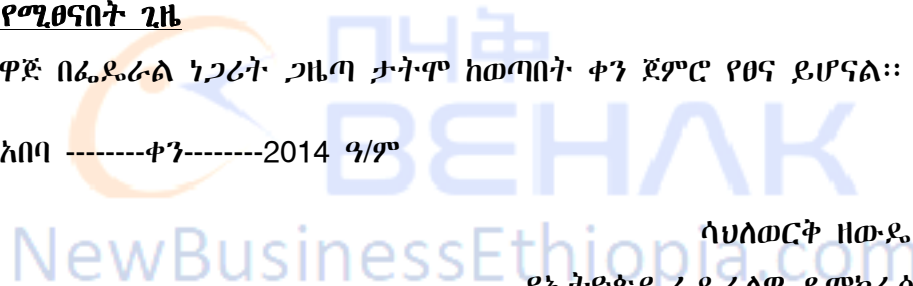
61. የተሻሩ ሕጎች

የግል ድርጅት ሠራተኞች ጡረታ አዋጅ ቁጥር 715/2003 (እንደተሻሻለ) ተሽሮ በዚህ አዋጅ ተተክቷል።

62. አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አዲስ አበባ -----ቀን-----2014 ዓ/ም

ሳህለወርቅ ዘውዴ
የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
ፕሬዚዳንት